

ارزشهای اخلاقی: تقوا و اطاعت از خدا

1- عن جابر، عن ابی جعفر (ع) قال: قال لی: یا جابر ایکنفی من ینتحل التشیع ان یقول بحبنا اهل البیت، فوالله ما یشیعنا الا من اتقى الله و اطاعه، و ما كانوا یعرفون یا جابر الا بالتواضع و التخشع و الامانة و كثرة ذکر الله و الصوم و الصلاة و البرّ بالوالدین و التعاهد للجیران [للخیرات خ ل] من الفقراء و اهل المسکنة و الغارمین و الایتام و صدق الحدیث و تلاوة القرآن و کف اللسن عن الناس الا من خیر و كانوا امناء عشائرم فی الاشیاء. قال جابر: فقلت یابن رسول الله ما نعرف الیوم احدا بهذه الصفة فقال: یا جابر لا تذهبن بک المذاهب حسب الرجل ان یقول: احبّ علیاً و اتولاه ثم لا یكون مع ذلك فعلاً فلو قال: ائی احبّ رسول الله- فرسول الله (ص) خیر من علی (ع) - ثم لا یبغ سیرته و لا یعمل بسنته ما نفعه حبه ایاه شیئاً فاتقوا الله و اعملوا لما عند الله، لیس بین الله و بین احد قرابة، احب العباد الی الله عزّ و جلّ [و اکرهمم علیه] اتقاهم و اعملهم بطاعته یا جابر و الله ما یتقرب الی الله تبارک و تعالی الا بالطاعة و ما معنا براءة من النار و لا علی الله لأحد من حجة، من کان لله مطیعاً فهولنا ولیّ و من کان لله عاصياً فهولنا عدو، ما تناول و لا ینتنا الا بالعمل و الورع.

اصول کافی- ج 2- باب الطاعة و التقوی-74، بخارج 96/67 به نقل از کافی، مجموعه و رام

ج 286/2 (باختلاف اندک)

(1) جابر گوید: امام باقر (ع) به من فرمود: ای جابر آیا فردی که ادعای تشیع می‌کند همین کافی است که مدعی محبت ما- اهل البیت- باشد؟ سوگند به خدا، شیعه ما نیست مگر آن کس که از خدا پروا کرده و او را فرمانبردار باشد. ای جابر: شیعیان ما شناخته نمی‌شوند مگر به این صفات: تواضع، خشوع، امانت داری، کثرت یاد خدا، روزه، نماز، نیکی به پدر و مادر، مراعات همسایگان فقیر و مستمند و بدهکار و یتیم، راستگویی، تلاوت قرآن، نگاهداشتن زبان از ذکر مردم جز از نیکی آنان و آنها امین اموال نزدیکان و بستگان خود هستند. جابر گوید: من عرض کردم: یابن رسول الله: امروزه ما کسی را به این خصوصیات نمی‌شناسیم، حضرت فرمود: ای جابر مبدا ارزشهای مردم تو را به این عقیده کشد که برای فردی همین که گوید من دوستدار علی (ع) و پیرو اویم- در حالی که با این ادعای خویش، عملی را انجام ندهد- کافی باشد. اگر بگوید من دوستدار رسول خدا (ص) هستم- و رسول خدا (ص) هم بهتر از علی (ع) است- ولی از شیوه و سنت او پیروی نکرده و بر اساس روش او کار نکند، دوستی پیغمبر (ص) برای وی سودی ندارد.

از خدا بهره‌رزی و برای خدا کار کنید، همانا میان خدا و کسی خویشاوندی نیست، محبوبترین بنده‌ها نزد خدای عز و جل (و) ارجمندترینشان (با تقواتر و مطیع‌تر آنها است).

ای جابر سوگند به خدا، جز با اطاعت، به خدای متعالی نتوان نزدیک شد محبت ما اهل بیت (به تنهایی) کافی از برای نجات از آتش دوزخ نیست و احدی را بر خدا حجتی نیست، هر که مطیع خدا باشد دوست ما است و هر که نافرمان خدا باشد دشمن ما، و به ولایت ما نتوان رسید جز با عمل و ورع.

2- عن ابی جعفر، محمد بن علی الباقر (ع) قال کان امیر المؤمنین (ع) یقول: انّ لأهل التقوی علامات یعرفون بها: صدق الحدیث و اداء الامانة و الوفاء بالعهد و قلة الفخر [العجز خ ل] و البخل [و التحمل خ ل] و صلة الارحام و رحمة الضعفاء و قلة مواتاة النساء و بذل المعروف و حسن الخلق و سعة الحلم و اتباع العلم فی ما یقرب الی الله عز و جل، طوبی لهم و حسن مأب... .

خصال صدوق- ابواب الاثنی عشر- 483، بحار ج 282/67.

3- قال محمد بن علی الباقر لابنه جعفر علیهما السلام: ان الله خبأ ثلاثة اشياء في ثلاثة اشياء خبا رضاه في طاعته فلا تحقرن من الطاعة شيئا، فلعن رضاه فيه، وخبأ سخطه في معصيته فلا تحقرن من المعصية شيئا، فلعن سخطه فيه، وخبأ اولياه في خلقه فلا تحقرن احدا فلعله ذلك الولي [فلعل الولي ذلك خ ل]

نشر الدرر به نقل از اعيان لاشيعة جزء رابع، قسم ثاني/25، كشف الغمة ج 360/2، بحار ج 187/75.

(2) امام محمد باقر (ع) نقل فرمودند: امير المؤمنين علي (ع) می فرمود: اهل تقوا دارای نشانه‌هائی هستند که به آنها شناخته می‌شوند: راستگوئی، ردّ امانت، وفای به عهد، کم فخر فروختن، و کمی [تحمیل خ ب] بخل ورزیدن، صلئه رحم، ترحم بر ضعيفان، کم آنسی با زنان، بخشش و احسان، خوش خلقی، حلم ورزی، پیروی از علم در عبادات خدا، خوشا به حال آنها و آنها خوش سرانجامند.

(3) امام باقر به فرزندش امام جعفر صادق علیهما السلام فرمود خداوند سه چیز را در سه چیز دیگر قرار داده است:

(مضمون این روایت از یکی از ائمه (ع) در وسائل، کتاب الجهاد ج 11 از کنز الفوائد کراچی ص 247 نقل شده است)

4- اما بعد فائی اوصیک بتقوی الله فانّ فیها السلامة من التلف و الغنیمة فی المنقلب.

روضه کافی

5- ما شیعنا الا من اتقى الله و اطاعه و كف الالسن عن الناس الا من خیر.

تحف العقول/292،

قالف- رضای خویش را در اطاعتش قرار داده، پس هیچ طاعتی را کوچک نشمرید، شاید رضای خدا در همان باشد.

ب- قهر و غضب خود را در معصیت قرار داده، پس معصیت و نافرمانی او را کوچک نشمارید شاید رضای خدا در همان باشد.

ج- اولیاء خود را در بین بندگان مخفی کرده پس مردم را تحقیر نکنید شاید همان کس را که شما تحقیر می‌کنید ولیّ خدا باشد.

(4) امام باقر به سعد الخیر (از فرزندان عبد العزیز مروانی) فرمود: بعد از حمد و صلوات، تو را به تقوی و پرهیزکاری سفارش می‌کنم چه آنکه مصونیت از هلاکت و تلف شدن در سایه تقوی بوده و غنیمت یافتن و رستگاری انسان در آخرت، از پرهیزکاری است.

(5) نیست شیعه ما جز آن کس که پرهیزکار و مطیع خدا باشد و جز سخن نیکو نگوید.